

Studien zu südpolnischen Wehranlagen. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, CCCCXXIV, Prace archeologiczne, zeszyt 23, redaktor tomu: Marek Gedl, Warszawa — Kraków, 1976, 103 p., cu numeroase figuri în text.

Fascicolul e constituit din cinci articole de diferite dimensiuni, privind așezările întărite din sudul Poloniei. Prin conținutul lor, ele se împart în două grupe: cele care se ocupă de așezările întărite ale culturii Lausitz și cele care tratează problematica cetăților medievale timpurii. Din prima grupă fac parte următoarele studii: Marek Gedl, *Burgen und Höhensiedlungen der Lausitzer Kultur in Kleinpolen*, 7—40; Maria Cabalska, *Wehrsiedlung und Burg der Lausitzer Kultur in Maszkowice*, 41—62; Jan Chochorowski, *Burgen der Lausitzer Kultur in Oberschlesien*, 63—80, iar din cea de-a doua Michał Parczewski, *Frühmittelalterliche Burgen in der Hochebene Glubczyce*, 81—96 Barbara Gedl, *Erforschung der mittelalterlichen Wehranlagen im nördlichen Teil des schlesisch-kleinpoleischen Grenzgebietes*, 97—103.

Studiul lui Marek Gedl cuprinde șase capitole: istoricul cercetărilor și expunerea problemelor legate de cele 53 de cetăți și așezări situate pe înălțimi din Polonia de sud; gruparea de pe valea Dunajec; gruparea din partea de vest a Carpaților; gruparea din podișul Kraków-Czstochowa; gruparea din partea estică a Carpaților; concluzii. La capătul acestei analize, autorul exprimă câteva opinii, care sînt și caracteristici ale culturii în zona luată în considerare și ele pot fi rezumate astfel: dezvoltarea burgurilor culturii Lausitz în partea de vest a Poloniei Mici are un alt caracter decît în restul teritoriilor ocupate de aceeași cultură; începutul construirii cetăților și a întăriturilor pe așezările de înălțime (locuite ca atare de mai înainte) poate fi plasat în faza tîrzie a culturii (Hallstatt D — început de Latène), la acest lucru contribuind și nesiguranța provocată de pătrunderea sciților; această perioadă constituie, totuși, o perioadă de avînt economic, legat mai ales de exploatarea ocnelor de sare din regiune; teritoriile avute în vedere în studiul de față nu au fost atinse de cultura pomeraniană, evoluția continuînd pînă în Latène, cînd (abia în faza Latène C) se constată contacte cu celții.

Maria Cabalska prezintă rezultatele săpăturilor din așezarea de la Maszkowice. Aici au fost descoperite două faze de locuire: una mai timpurie (culturile Otomani și Piliny) și una mai tîrzie, legată de purtătorii culturii Lausitz dintr-o etapă mai recentă. Întemeierea așezării de la Maszkowice nu poate fi legată de cultura Puchow, negăsindu-se pînă acum elemente caracteristice acesteia. Cauzele sfîrșitului rămîn necunoscute și putem fi siguri doar de faptul că nu a fost un sfîrșit prin incendiu.

Jan Chochorowski discută problema burgurilor culturii Lausitz din Silezia Superioară, îndeosebi în legătură cu cetatea de la Lubowice și a grupului de populații Lausitz din jurul ei. Sînt tratate și chestiuni de construcție, cronologie, economie, conjunctură politică, fără însă a se intra în amănunte.